

Mindennap gondoskodjunk a harcosok életkörülményeiről

*Sz. K. Kurkoikin hadseregtábornok,
a Szovjetunió honvédelmi miniszterének helyettese,
a Fegyveres Erők hadtápfőnöke*

A csapatok életkörülményeinek javításával foglalkozó hadseregértekezlet fontos esemény a Szovjet Fegyveres Erők életében. Ez még egy bizonyítéka a kommunista párt és a szovjet kormány által a haza fegyveres erőiről való sokoldalú gondoskodásának. Az értekezlet hozzá fog járulni az SZKP XXV. kongresszusának határozatai, a Nagy Októberi Szocialista Forradalom 60. évfordulója, a Szovjetunió új Alkotmányának elfogadása, az SZKP KB (1977) decemberi plénuma és a Szovjetunió Legfelsőbb Tanácsa nyolcadik ülészaka határozatai által a harcosokban kiváltott aktivitás további lendületéhez, a Szovjet Fegyveres Erők 60. évfordulójának méltó megünneplésére indított szocialista munkaverseny széles körű kibontakozásához.

A csapatok életkörülményeinek javításával foglalkozó hadseregértekezlet azokban a napokban folyik, amikor a kommunista párt köré szorosan tömörült szovjet nép hatalmas hazafias lendülettel munkálkodik a tizedik öt éves tervidőszak terveinek gyakorlati megvalósításán.

A Nagy Október hatvanegyedik évében a szovjetek országa erejének virágzásába lépett. A lenini párt akaratából a nép hősi munkájával felépítettük a fejlett szocialista társadalmat, aminek történelmi jelentőségű eredményeit a Szovjetunió új Alkotmánya is rögzíti. Napjainkban különösen megmutatkoznak a szocializmus alkotó erői, a mi életformánk előnyei.

„A párt irányvonalának megfelelően – mondotta a Kremlben a jubileumi ünnepi ülésen L. I. Brezsnjev elvtárs, az SZKP KB főtájkára, a Szovjetunió Legfelsőbb Tanácsa Elnökségének elnöke – a fejlett gazdaság mindinkább irányt vesz a szovjet emberek élet- és munkakörülményeinek javításával közvetlenül összefüggő, különféle feladatok megoldására.”

Az SZKP XXV. kongresszusa által elfogadott társadalmi, gazdasági program következetes végrehajtása biztosítja a nép jólétének további töretlen fel-emelkedését.

A csapatok életkörülményeinek javításával foglalkozó előző értekezlet megtartásától 15 év telt el. Ezen évek alatt fontos rendszabályokat foganatosítottak a hadsereg és a flotta technikai ellátottságának további javításával, a

legkorszerűbb fegyverekkel és harci technikával való felszerelésével kapcsolatosan.

Az egységeknek és a hajóknak új fegyverekkel és harci technikával való felszerelése, a csapatok és a flotta erők előtt álló feladatok bonyolultabbá válása pszichológiai és fizikai feszítettséget igényelt az emberektől. Ez szükségessé tette a harcosok életkörülménye és pihenése megszervezésének újszerű megközelítését és ebben a vonatkozásban jelenleg már meghatározott sikerekkel is rendelkezünk.

A parancsnokok többsége már kifogástalanul oldja meg az alárendeltek anyagi-szociális ellátásának kérdéseit, jól ismeri a csapatgazdálkodást, behatóan vizsgálja a harcosok szükségleteit és igényeit, rendszeresen látogatja a körleteket, étkezdéket, raktárakat. És ez lehetővé teszi számukra azt, hogy a helyszínen győződjenek meg arról, hogy megkapja-e a személyi állomány hiánytalanul a számára illetményes normákat. Az ilyen parancsnokokat a katonák nagyra értékelik, tisztelik és szeretik. A róluk való gondoskodásra ők a szolgálat kifogástalan ellátásával válaszolnak.

Ebben a vonatkozásban példaként meg lehet említeni B. Gromov egységparancsnokot. Ennek az egységnek a személyi állománya nagyon sokat tett annak érdekében, hogy átalakítsa az összes helyiségeket, mintaszerűen alakítsa ki a körleteket, feszes, a szabályzatnak megfelelő belrendet érjen el. Szemmel láthatóan átalakult az étkező is, ahol megjelentek a kényelmes, hatszemélyes asztalok, világítólámpák, virágok, képek. Nagy népszerűségnek örvend a harcosok között a szolgáltató kombinát, ahol meg lehet fürödni úgy, hogy tiszta fehérneműt is kap a harcos, azt tehát nem kell magával hozni az alegységtől, meg lehet nyiratkozni, meg lehet javíttatni a ruházatot és a lábbelit.

Hozzáértően vezetik a csapatgazdálkodást nagyon sok más egységnél és magasabbegységnél is. Ezen a téren azonban még vannak jelentős mulasztások, amelyeket rendszerint objektív okokkal, nem pedig az egyes szolgálati közegek szervezőképesség hiányával, a kezdeményezőkézség és az emberek iránti figyelem hiányával magyaráznak.

A hadseregértelmezlet fő célja annak sokoldalú megvitatása, hogyan lehet az SZKP XXV. kongresszusa történelmi jelentőségű határozatainak alapján jobban megszervezni a szovjet harcosok életkörülményeit és ezáltal megteremteni a legjobb feltételeit annak, hogy növelhessük a csapatok harc- és politikai kiképzésének és a katonai fegyelem színvonalát, állandóan növelhessük a Szovjetunió Fegyveres Erőinek harckészültségét.

Foglalkozunk egy kissé részletesebben ezen munka főbb irányjaival.

A katonák életkörülménye tág fogalom. Annak elemei közül fontos szerepet játszanak az elhelyezés körülményei is. Mert valóban igaz, hogy egy fiatalember számára két-három éven át szülőházat jelentő laktanya nagymértékben meghatározza annak hangulatát, a szolgálathoz való viszonyát, munkaképességét, ami kétségtelenül kihatással van a harc- és politikai kiképzés eredményeire.

Az az egyes helyeken még ma is meglévő elavult nézet, mely szerint „a laktanya az laktanya” és abban nincsen helye semmilyen „feleslegnek” csak az érzéketlenség és a szervezőképesség hiányát igazolja. Úgy gondoljuk elérkezett az ideje annak, hogy a laktanyákban az építkezéseket csak az egység elhelyezése sajátosságának, harckészültsége és harokiképzése biztosításának fi-

gyelembevételével készült generál- és títustervek alapján végezzék. Az egyes objektumokat egyszerre, nem pedig részenként kell használatba venni.

Lényegesen meg kell változtatni valamennyi épület és létesítmény javításának és üzemeltetésének (karbantartásának) megszervezését. Ilyen tapasztalatokkal a Belorusz, az Észak-Kaukázusi, a Kijevi, a Balti-tenger melletti és a Kárpát melléki Katonai Körzeteknél már rendelkeznek. Itt már széles körben alkalmazzák mind az egyes épületek, mind az egész laktanya komplex javítását.

Tovább kell javítani a közös szállásokon (szállodákban) lakó fiatal tisztek, zászlósok és tengerész zászlósok életkörülményeit is.

Nehéz túlbecsülni azt, hogy mit jelent az ember számára a táplálkozás. Mindenki nagyon jól tudja, hogy az ízletesen elkészített és a harcosokhoz idejében eljuttatott étel hozzájárul azok hangulatának, erkölcsi szellemének, fizikai állóképességének és fegyelmének növeléséhez.

A párt és a kormány gondoskodásának következtében a katonák élelmezése az elmúlt 10–15 év alatt lényegesen javult. Napjainkban a legénységi adagba búzakenyér, rizs, harmadik fogásként édesség, vasárnap és ünnepnaponként tojás is tartozik. Gazdagabb és változatosabb lett a bűvárok, hajózők, rakétások és más kategóriájú katonák élelmezése.

A közeli évekre már konkrét terveink vannak az élelmiszerek minőségének és választékának tovább javítására és bővítésére, az étkezdek technológiai berendezésének és a tábori élelmezési technika korszerűsítésére, az alumínium edényzet kicserélésére stb.

Tartalmukat, berendezésüket, esztétikai kiképzésüket illetően a legénységi étkezdek Észak-Kaukázusi, a Balti-tengeri, a Leningrádi, a Belorusz, a Kárpát-melléki Katonai Körzeteknél ma már semmiben sem maradnak el az ország élenjáró közétkeztetési vállalatai mögött és azok igazság szerint a helyőrség legjobb objektumainak számítanak.

Az élelmezési szolgálat anyagi bázisa, az étel minősége és annak a katonák általi kulturált viszonyok közötti elfogyasztása azonban nem mindenütt felel meg a támasztott követelményeknek. A Kaukázuson túli, a Távolkeleti, Turkesztáni, a Volga-melléki és más Katonai Körzetek egyes alakulatainál még mindig találhatunk olyan étkezdeket, amelyek nem megfelelő, csatornázás és meleg víz nélküli helyiségekben helyezkednek el, olykor pedig nyílt tüzelési berendezésekkel vannak ellátva.

Gondoskodni kell az étel kulturált körülmények közötti elfogyasztásáról, az étkezdek esztétikai kiképzéséről és azoknak korszerű technikával való felszereléséről. Vitathatatlan szabállyá kell, hogy váljon az, hogy tábori viszonyok között a harcosok részére 3-szor kell meleg ételt biztosítani.

Az étkezdekről beszélve nem szabad szó nélkül hagyni a szakácsokat sem. Azok szakmai hozzáértésétől, kezdeményezésétől nagymértékben függ az étel minősége. Ezért a szakácsokra kivételes gondot kell fordítani. Azok kiképzését az iskolában a legmagasabb színvonalra kell emelni jó oktató anyagi bázis létrehozásának, tapasztalt és jó ismeretekkel bíró előadók kiválasztásának útján.

A harcosok élelmezése feljavításának szempontjából igen nagy jelentősége van a kertgazdasági termékeknek. Évről évre nő a melegházak és az üvegházak száma. A korai zöldségek lehetővé teszik az étel vitaminnal történő dúsítását, ízének javítását. Az üvegházak számát szaporítani kell és azok termékeit racionálisan, gazdaságosan kell felhasználni. Nagyon fontos, hogy a kertgazdaságok lehetőségeit teljesebb mértékben használjuk fel a hús előállítására.

Ebben a vonatkozásban is vannak pozitív példák. Vegyük például csak a Belorusz Katonai Körzetet, ahol rendszeres hús előállításal évente nagymennyiségű szarvasmarhát tudnak az állam részére megtakarítani.

Jelentős szerepet játszanak a katonák és családtagjaik életkörülményeinek javításában a katonai szovhozok, kisegítő gazdaságok és a tejfarmok, ahol több ezer szarvasmarhát, birkát, sertést és szárnyast tartanak. A mezőgazdasági bázis további erősítése és fejlesztése lehetővé teszi azt, hogy ne kelljen burgonyát és zöldségféléket szállítani az ország távoli körzeteibe.

Ugyanakkor el kell mondani azt is, hogy a katonai szovhozok és kertgazdaságok termékeit nem mindig használják fel teljesen, kevés figyelmet fordítanak még a sertés állomány újra tenyésztésére, a melegházak építésére és a konyhakertek fejlesztésére.

A tapasztalat azt mutatja, hogy ott ahol helyesen vezetik a kertgazdaságot, racionálisan használják fel az ételhulladékot és a konyhakertek termékeit, egy főre 10 kg vagy még annál is több húst kapnak. Ilyen mutatók elérésére kell, hogy törekedjen a fegyveres erők minden egysége és magasabbegysége.

Az utóbbi évek alatt hatalmas munkát végeztünk annak céljából, hogy tovább javítsuk a katonák ruházati anyaggal való ellátását azok egészsége megővésének, a szolgálati kötelemek ellátásához és a kifogástalan külső biztosításához szükséges feltételek biztosításának érdekében. 1977-ben befejeztük az új egyenruha viselésére való áttérést. Ma a ruházat teljes mértékben megfelel a korszerű követelményeknek. Megváltoztattuk a ruházati ellátási normákat is.

A csapatoknál meg vannak a feltételei annak, hogy a személyi állomány külseje kifogástalan, illetve mintaszerű legyen. Ehhez helyesen kell kezelni és tárolni az anyagot, minden alegységnél rendelkezni kell gazdasági szobával, alegységraktárral és szárítóhelyiséggel, az egységnél pedig jól felszerelt szabóműhellyel. Példaként szolgálhatnak azok az egységek és hajók, amelyek helyezést értek el a hadseregversenyen.

Ugyanakkor azonban erre a fontos kérdésre nem mindenütt fordítanak kellő figyelmet. Egyes alegységeknél a katonákat nem szoktatják a ruházat és lábbeli karbantartásához, az anyag kíméletes kezeléséhez. Negatívan befolyásolja azok külsejét az is, hogy nem méretezik megfelelően testre a ruházati cikkeket.

Egyes egységeknél rosszul szervezik meg a ruházati anyag javítását, mindennek eredményeképpen sok cikk rossz állapotban van, a szervezetszerű szabókat és cipészeket nem rendeltetésszerűen használják fel. A vegytisztító műhelyek munkáját is meg kell javítani.

A katonák kifogástalan külsejének fenntartása minden parancsnok, politikai munkás és ruházati szakember kötelessége.

Napjainkban mindjobban terjednek a legénységi szolgáltató kombinátok, itt a harcosok alegységkötelékben megfürödhetnek, megjavíthatják ruházatukat és lábbelijüket, azokat kimoshatják és kivasalhatják, itt megnyíratkozhatnak és megborotválkozhatnak. Az ilyen kombinátok munkáját igen jól szervezték meg Németországban állomásozó Szovjet Hadseregcsoportnál, a Balti-tengeri és a Kaukázuson túli Katonai Körzeteknél.

„A szociális feladatok között nincsen fontosabb feladat, mint a szovjet embernek egészségéről való gondoskodás” – mondta L. I. Brezsnyev elvtárs a párt XXV. kongresszusán. Ezt a gondoskodást tükrözi a Szovjetunió új Alkotmánya, az SZKP Központi Bizottságának és a Szovjetunió Miniszterta-

nácsának „a nép egészségvédelmének tovább javításával kapcsolatos rendszabályokra” vonatkozó határozatai.

A szovjet egészségvédelemnek és orvostudománynak sikeres fejlődése szilárd alapul szolgál a fegyveres erők egészségügyi ellátásának állandó korszerűsítéséhez. Ebben a vonatkozásban hatalmas munkát végeztünk. Csak az utóbbi öt év alatt a katonák megbetegedése 15%-kal, munkaképesség csökkenése 6%-kal, betegség alapján történő leszerelése 21%-kal csökkent.

Helytelen lenne azonban azt gondolni, hogy a személyi állomány egészsége megóvásával kapcsolatosan már minden lehetőséget kimerítettünk. Továbbra is aktuális és fontos feladat maradt a megbetegedések és sérülések csökkentése, tudományosan megalapozott hatékony módjainak kidolgozása és meghonosítása. Arról van ugyanis szó, hogy dacára a sérülések általános csökkenésének, annak színvonala a fegyveres erőknél még mindig magas maradt.

Egyes alakulatoknál még mindig előfordulnak fertőző, különös heveny bél megbetegedések. Az utóbbiaknak az a fő oka, hogy nem tartják be az ételkészítés és tárolás egészségügyi és technológiai szabályait, nem megfelelő a vízellátás megszervezése, a laktanyak és kiképző központok karbantartása, az egyes parancsnokok és egészségügyi dolgozók nem kellően ellenőrzik a személyi állomány életkörülményét.

Mi nagyon sokat tehetünk a személyi állomány egészségügyi ellátása további korszerűsítésének érdekében, nem feledkezve meg arról, hogy a harcosok egészsége azok elhelyezésétől, élelmezésének megszervezésétől és szociális ellátásától is függ.

Nem merítettünk ki minden tartalékot a tiszti állomány egészségének további megóvását illetően sem. Sajnos az egészségügyi ellenőrzésnek nem sikerül minden tisztet kivétel nélkül alávetni, a vizsgálatokat gyakran nem is szakemberek végzik. Ezen egészségügyi munkának ellenőrzése a parancsnokok és egészségügyi dolgozók részéről még elég rendszertelen.

Egyes egységeknél és magasabbegységeknél rosszul szervezik meg a testnevelést, nem mindegyik kerületnél használják fel racionálisan a szanatóriumok, üdülők és turista bázisok lehetőségeit a tiszti állomány egészségének megóvására.

Az utóbbi években lényegesen javult a csapatok kereskedelmi és szolgáltató ellátása, növekedtek a különböző árualapok, jelentősen nőtt az áruforgalom. A katonai kereskedelem szervei fő erőfeszítéseiket a zord éghajlati körzetekben állomásozó csapatok, valamennyi haderőnem elszigetelt és távoli helyőrségeinek és a BAM építőinek ellátására összpontosítják.

A kereskedelem anyagi-technikai bázisa szembeszökően erősödött. A csapatoknál és a flottánál nagyszámban vannak mintaboltok, közétkeztetési vállalatok és szolgáltató kombinátok. A kereskedelem továbbfejlesztésének lehetőségeit azonban még távolról sem használják ki teljesen. Egyes körzeteknél és flottáknál az anyagi-technikai bázis elmarad a szükséglettől és az áruforgalom növekedésétől.

A kereskedelmi és szolgáltató ellátás legyen folyamatos. Minden alakulatnál legyenek meg a normaszertinti kereskedelmi egységek, gondosan ellenőrzik azok munkáját, az áru időben történő utánszállítását, az igények teljes mértékű kielégítését. Tegyenek intézkedéseket a kereskedelemben előforduló fennakadások és a vevők kiszolgálásában mutatkozó szabálytalanságok felszámolására.

A csapatok életkörülményeinek tovább javítása elképzelhetetlen a csapat- és hajógazdálkodás belső tartalékainak széles körű felhasználása, a fegyveres erők részére biztosított anyagi- és pénzeszközök racionális és takarékos felhasználásáért folyó állhatatos harc nélkül. Ilyen munka a hadseregben és a flottánál pedig folyik. Erről pl. meggyőzően tanúskodnak a csapatoknál elért kenyérmegtakarítás, a kertgazdaságok termékei harcosok ételmezésének feljavítására való felhasználásában elért eredmények.

Mindenütt meg kell szervezni az anyagi- és pénzeszközök megóvásának szigorú ellenőrzését, szélesebb mértékben kell ebbe bevonni a katona társadalmat.

Mi rendelkezünk minden szükségessel a harcosok harc kiképzése, élete és életkörülménye teljes és folyamatos biztosításához. A legfontosabb most az emberek mozgósítása, mindent elkövetni annak érdekében, hogy azok tudatában legyenek annak, hogy az életkörülmények kérdéseit illetően nagyon sok függ tőlük maguktól, erőfeszítéseiktől, kezdeményező készségüktől, a mintaszerű szolgáltatások és a szabadidő kulturált eltöltéséért folyó harctól, amelyek fontos feltételét képezik a kemény fegyelemnek, a szabályzati rendnek, a hadsereg és a flotta magas fokú harc-készültségének.